

Zprávy

PhDr. MILUŠE SEDLÁKOVÁ, CSc.
(5. 6. 1936 – 16. 4. 2003)

Dne 16. dubna se dovršila životní pouť přední osobnosti české a československé psychologie, vědecké pracovnice a vysokoškolské učitelky PhDr. Miluše Sedlákové, CSc. Její dlouholeté a systematické působení utvářelo několik generací psychologů, které učila nebo které ovlivnila jako kolegyně. Učila na Filosofické fakultě UK, Pedagogické fakultě UK, Fakultě architektury ČVUT, Pedagogickém institutu v Ostravě, Psychoterapeutické fakultě a Pražské vysoké škole psychosociálních studií. Pracovala na katedře psychologie FF UK, v Kabinetu teorie architektury Výzkumného ústavu výstavby a architektury v Praze a v Psychologickém ústavu ČSAV (nyní AV ČR).

I když M. Sedláková velmi lpěla na své rodině, reprezentované po smrti rodičů zejména sestrou a neteří, hlavním smyslem jejího života byla psychologie. Svému milovanému oboru zanechala nepřehlédnutelný odkaz.

Po absolvování brněnské filosofické fakulty v r. 1959 působila krátce v Psychiatrické léčebně v Kroměříži a na Pedagogickém institutu v Ostravě. Po přijetí do interní aspirantury na katedře psychologie FF UK v Praze k prof. Vl. Tardymu v r. 1962 přesídlila do Prahy a celá její další odborná kariéra již byla spojena s institucemi v hlavním městě. Krátce po svém nástupu na katedru psychologie FF UK se ujala i výuky.

I když doktorku Sedlákovou nepochopitelně minuly vědeckopedagogické hodnosti, za bezmála 30 let své pedagogické práce (s vynucenou třináctiletou přestávkou) vstúpila základy obecné psychologie, psychologických systémů a dějin psychologie bezpočtu studentů a ovlivnila tak celý jejich další odborný růst. Učila ráda a často hovořila o tom, že si ve své učitelské roli připadá užitečná. Podařená přednáška jí vždy naplňovala radostí. Přednášky doktorky Sedlákové – většinou posluchači bedlivě sledované a pečlivě zapisované – jsou trvalým vkladem těch, kteří měli to štěstí, že je paní doktorka učila. Svým studentům předávala dokonale utřídný systém poznatků, ke kterému se mohou vracet kdykoliv v průběhu své odborné kariéry. Sledovat výklad nebylo většinou v prvních ročnících studia snadné a přípravu na zkoušku si jen málokdo dovolil podcenit. Setkal se s náročnou examínátorkou, která si ještě po léta pamatovala, zda dotyčný při zkoušce u ní „znal“. Nevyhazovala ráda, ale dát zkoušku za nedostatečný výkon se neslučovalo s jejími zásadami.

Se stejnou náročností vystupovala také vůči kolegům: u textů ji jako recenzentku nezajímalo autorovo společenské postavení, vědecké renomé či vzájemný přátelský vztah; posuzovala práci s kritičností a náročností, jaké byla zvyklá uplatňovat u svých vlastních textů. Časopis Československá psychologie tak vděčí své dlouholeté šéfredaktorce za podstatnou část svého dobrého jména.

Pohled na vlastní tvorbu byl snad až hyperkritický. Pochyby o tom, zda je text hoděn uveřejnění, byly důvodem toho, proč Miluše Sedláková nepublikovala mnoho. Texty, které byly uveřejněny, vynikají jasnou stavbou, jazykovou a terminologickou vytríbeností a vysokou odbornou úrovní. M. Sedláková pokládala kvalitně zpracovanou recenzi knihy za plnohodnotnou vědeckou publikaci a její recenze jsou vesměs tvůrčími počiny.

Po svém nuceném odchodu z katedry psychologie v roce 1978 nastoupila do Kabinetu teorie architektury Výzkumného ústavu výstavby a architektury v Praze. Uplatnila se zde velmi dobře, publikovala v architektonickém tisku a položila základy české psychologie architektury v podobě dvou monografií na toto téma. V roce 1985 nastoupila do Psychologického ústavu ČSAV, ve kterém setrvala do svých posledních

dnů. Po celou dobu svého působení v Psychologickém ústavu metodicky – v posledním období i organizačně – řídila a inspirovala oddělení původně obecné, později kognitivní psychologie, byla respektovanou autoritou při formulaci a utváření koncepce Psychologického ústavu. S ústavem byla silně identifikována a trápilo ji, když u některých kolegů nenacházela stejné bezvýhradné zaujetí pro své pracoviště. K hrozícímu zrušení pražské pobočky Psychologického ústavu v r. 1993 nedošlo mj. též její zásluhou.

Při své vědecké práci v ústavu neúnavně učila a aktivně působila v řadě vědeckých společností, výborů a komisí, např. ve Vědeckém kolegiu pedagogiky a psychologie ČSAV, Komoře volených zástupců ČSAV (do konce roku 1992), Vědecké radě Psychologického ústavu (předsedkyně a posléze členka), ČMPS (předsedkyně Sekce obecné a teoretické psychologie od roku 1988), časopisu Československá psychologie (vedoucí redaktorka od r. 1990), oborové komisi GA AV (1996-1998), Semiotické sekci Kybernetické společnosti při ČSAV, Mezinárodní semiotické společnosti, v komisi zřízené při AK MŠMT, komisi pro obhajoby kandidátských disertací v oboru psychologie, v letech 1998 - 2002 působila též jako Interní členka Akademického sněmu atd.

Vypracovala bezpočet recenzních posudků pro časopisy a nakladatelství, pro grantové agentury, oponovala četné diplomové, rigorózní a disertační práce.

Tematicky se dr. Sedláková ve své vědecké práci zaměřila zpočátku na psychologické aspekty jazyka, psycholingvistiku, psychosémantiku, po svém nuceném odchodu z FF UK na psychologii architektury. Po návratu do základního výzkumu a vysokého školství se plně soustředila na oblast kognitivní psychologie (mentální reprezentace, mentální modelování, mentální model psychiky, „teorie mysli“).

Po léta vedla sekci obecné a teoretické psychologie v ČMPS. Těžko by se našel někdo povolnější. Obecnou psychologii měla velmi ráda a mrzelo jí, pokud někdo z kolegů radil její oblíbenou tematiku k nezajímavým či neatraktivním oblastem oboru. Pro teoretickou psychologii byla vybavena hlubokými znalostmi, jistotou v terminologii a mimořádným citem pro strukturu oboru a pro vztahy mezi jednotlivými koncepty, teoriemi a systémy. Bohužel nebyl vydán psychologický slovník, na kterém intenzivně pracovala v 80. letech minulého století a jehož byla hlavní editorkou.

Uznání českých psychologů se jí dostalo při příležitosti 10. Evropského kongresu psychologie práce a organizace, který se konal 16.-19. května 2001 v Praze, kdy byla spolu s dalšími

českými a slovenskými psychology vyznamenána za celoživotní osobitý přínos psychologické vědě. Cenu ji předával nynější předseda vlády ČR (viz foto).

Smrt ji zastihla v plné práci: připravila k vydání dílo, jež završuje dlouhé období její vědecké práce věnované kognitivní psychologii. Čtenáři netrpělivě očekávaná monografie vyjde v nakladatelství Grada pod názvem Kapitoly z kognitivní psychologie: Mentální reprezentace a mentální modely. Lze jen žetel toho, že tato výjimečná kniha je posledním dílem psycholožky, která měla ještě tolik co říci.

V další části uvádíme úplnou publikační činnost dr. Sedlákové, tak jak ji sama zpracovala pro atestaci pro zařazování pracovníků do kvalifikačních stupňů, již absolvovala v lednu t.r.

I. Šolcová, Vl. Kebza

I. Publikační činnost do roku 1989

A. Původní publikované vědecké práce, učebnice a učební texty

a) publikace

M. Sedláková: K některým rysům ústního jazykového projevu oligofrenních a dementních dospělých. (Pokus o využití lingvistických poznatků k rozboru dynamiky a struktury verbálního projevu osobnosti.) (Diplomní práce.) Brno, FF MU 1959, 212 s.

M. Sedláková: Příspěvek k experimentální analýze operace identifikace v procesu chápání jednoduchého typu mezivětného vztahu (Kandidátská disertační práce.) Praha, FF UK 1965, 178 s.

M. Sedláková: Úvod do studia obecné psychologie (Propedeutika obecné psychologie).

Vysokoškolská skripta; Praha, SPN, 1977; 222 s.; 2. přeprac. vydání, Praha, SPN 1982, 149 s.

M. Sedláková: Základy obecné psychologie¹⁾ (J. Linhart a kol.) Autorka a spoluautorka oddílu B. Vysokoškolská učebnice; Praha, SPN, 1981; 2. přeprac. vyd., Praha, SPN 1987, s. 176-366.

M. Sedláková: Úvod do architektonické psychologie. Praha, VÚVA 1981, 232 s.

M. Sedláková: Poznávací procesy (spolu s J. Linhartem). Vysokoškolská skripta; 2. přepr. vyd. Praha, SPN 1983, 292 s.

M. Sedláková: Působení vzhledu architektonických děl I. a II. díl (Spolu s V. Procházkou a M. Benešem.) Praha, VÚVA 1988, 161 s.

b) statě ve sbornících apod.

M. Sedláková: Pokus o využití teorie funkční perspektivy větné při psychopatologickém roz-

- boru verbálního projevu osobnosti. In: Sborník prací FF UJEP v Brně, 1961.
- M. Sedláková: Jazyk v procesu myšlení a sdělování (spolu s B. Bártou). In: Sborník prací FF UJEP v Brně, 1961.
- M. Sedláková: K otázce psycholingvistických jednotek. In: Sborník prací PI v Ostravě, 1964.
- M. Sedláková: Psycholingvistický přístup k osvojování cizích jazyků. In: *Súčasné problémy psychológie učenia a výchovy*. Bratislava, SPN 1965.
- M. Sedláková: K možnostem scientistického pojetí introspekce (Několik poznámek k metodologii studia prožívání). In: *AUC, Studia psychologica I, Philosophica et historica 2/1970*; Praha, UK 1970, s. 29-44.
- M. Sedláková: K některým explanačním modelům lidského chování (spolu s M. Břicháčkem). In: *AUC, Studia psychologica II, Philosophica et historica 4/1972*; Praha, UK 1972, s. 7-52.
- M. Sedláková: Pojem kognitivní styl osobnosti. In: *AUC, Studia psychologica et historica 3/1975*; Praha, UK 1975, s. 117-133.
- M. Sedláková: Kategorie významu v architektonické psychologii. In: *Psychologické výzkumy v ČSSR*. Praha, ČSPS při ČSAV 1980.
- M. Sedláková: Někotoryje specifičeskije problemy psihologičeskogo podchodu k izučeniju žizněnoj sredy (spolu s Š. Galocim) In: *Proc. 4th Prague Internat. Conf. Psychol. Devel. Learn. Personality Formation*. Praha, Academia 1984.
- M. Sedláková: Ecologically Conceived Interaction in Organism and Environment (Cognitive Approach to the Processing of Information about the World) (spolu s P. Maydlem). In: *Interdisciplinary Research in Social Ecology: Gnoseology, Theory, Practice*, Praha, Moskva 1984.
- M. Sedláková: Mentální reprezentace uměleckého díla. In: *Bulletin Psychologického ústavu ČSAV - Výzkumné zprávy*, 1987 1, s. 2-17.
- M. Sedláková: Semiotičeskij podchod kak sostavnaja časť issledovatělskoj paradigmy v psihologii. In: *Proc. 5th Prague Intern. Conf.* Praha, Academia 1988.
- M. Sedláková: Semiotický přístup v psychologii. In: *Sborník prací XIV. PD v Olomouci*, Olomouc, 1983.
- M. Sedláková: Pojetí mentální reprezentace v současné psychologii. In: *Bulletin Psychologického ústavu ČSAV - Výzkumné zprávy*, 1989, 1, s. 1-35.
- c) články v odborných časopisech**
- M. Sedláková: Pojem explikativní síly psychologické teorie. (Příspěvek k uplatnění formálních kritérií při srovnávání a hodnocení psychologických teorií.) *Československá psychologie*, 10, 1966, 4, s. 341-349.
- M. Sedláková: Nové práce N. Chomského a G.A. Millera v příručce matematické psychologie (spolu s P. Novákem a K. Palou). *Slovo a slovesnost*, 1966, 1.
- M. Sedláková: Za doc. PhDr. Ludmilou Kolaříkovou. *Československá psychologie*, 12, 1968, 4, s. 400-403.
- M. Sedláková: Opposita: kontrární a kontradiktorní adjektiva při posuzování povahových vlastností (spolu s P. Ríčanem). *Československá psychologie*, 13, 1969, 6, s. 604-616.
- M. Sedláková: Nové směry ve výzkumu explóziv (spolu s B. Borovičkovou a Vl. Maláčem). *Slovo a slovesnost*, 1974.
- M. Sedláková: Základní přístupy k psychologickým problémům architektury. *Výstavba a architektura*, 1979, 10.
- M. Sedláková: Porovnání některých pokusů o zhodnocení vývoje psychologického myšlení. *Československá psychologie*, 25, 1981, 3, s. 403-415.
- M. Sedláková: Funkce paměťových obsahů v procesu vnímání a hodnocení architektonického díla. *Architektura ČSR*, 1981, 9.
- M. Sedláková: K problematice psychologického jazyka. *Československá psychologie*, 26, 1982, 3, s. 253-260.
- M. Sedláková: Téma životní prostředí v současné psychologii (spolu s Š. Galocim). *Československá psychologie*, 27, 1983, 1, s. 14-27.
- M. Sedláková: Psychologická koncepce vztahu člověk-životní prostředí (spolu s Š. Galocim). *Člověk a práce*, 1983, 7, s. 40-52.
- M. Sedláková: Funkce sémantického zprostředkování v procesu vyhodnocování prostředí. *Československá psychologie*, 28, 1984, 3, s. 221-223.
- M. Sedláková: Psychický obraz architektonického díla. *Architektura ČSR*, 1984, 1.
- M. Sedláková: Využití techniky sémantického diferenciálu v průzkumu působení vzhledu architektonického díla. *Architektura ČSR* 1986, s. 7 a 8.
- d) recenze**
- M. Nakonečný: Základní otázky psychologie. *Československá psychologie*, 13, 1969, 521-523.
- J. Brožek, R. B. Evans: R. I. Watsons Selected Papers on the History of Psychology. *Československá psychologie*, 24, 1980, s. 402-403.
- R. H. Klüwe, H. Spada: Developmental Models of Thinking. *Československá psychologie*, 23, 1981, s. 492-494.
- D. Kováč: Teória všeobecnej psychológie. *Československá psychologie*, 30, 1986, s. 561-565.

B. Výzkumné zprávy nebo studie obsahující původní vědecký přínos

- M. Sedláková: Interpretace psychologické problematiky estetické hypotézy KTA. (Výzkumná zpráva - úkol P 16-321-076-07/4) VÚVA, Praha, 1974.
- M. Sedláková: Znakovost v obecné psychologii. (Výzkumná zpráva - úkol VIII-5-1/1 SPZV.) Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1975.
- M. Sedláková: Projevy kvality způsobu života ve druhu a obsahu činností v bytě (spolu s M. Benešem, V. Benešem, J. Loudovou a H. Staškovou). (Výzkumná zpráva - úkol C 16-321-116-03-E O3.2.0.4.) VÚVA, Praha, 1979.
- M. Sedláková: Základy architektonické psychologie, I. a II. díl. (Výzkumná zpráva - úkol C 16-321-116-01-E 01.3.) VÚVA, Praha, 1980, 233 s.
- M. Sedláková: Psychologická východiska studia významové struktury architektonického díla. (Výzkumná zpráva - úkol VIII-3-8/1-2 E 03.) VÚVA, Praha, 1982.
- M. Sedláková: Psychologický model vnímání a hodnocení architektonických děl. (Výzkumná zpráva - úkol VIII-6-5/2-2 d.) Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1985, 119 s.
- M. Sedláková: Významová struktura architektonických děl - hlavní výsledky výzkumu, I. a II. díl (spolu s M. Benešem). (Výzkumná zpráva - úkol VIII-3-8/1-2.) VÚVA, Praha, 1985, 279 s.
- M. Sedláková: Výzkumy percepce architektonických děl a empirické ověření vypracovaného modelu percepce architektonických děl. (Studie - cílový úkol.) Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1986.
- M. Sedláková: Pojetí semiotických procesů v díle C. W. Morrisa, G. H. Meada (Studie - cílový úkol.) Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1987.
- M. Sedláková: Percepce a vyhodnocování stresové situace v podmínkách nevhodného životního prostředí. In: Vl. Kebza a kol.: Teoretické podkladové studie úkolu IX-6-4/4-3 Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1987.
- M. Sedláková: Pojetí významu v současné psychologii. (Studie - cílový úkol.) Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1988.

Spolupráce:

- Kolektiv KTA VÚVA: Zásady a kritéria ideovosti architektury. VÚVA, Praha 1982.
- E. Bokorová a kol.: Životně významné aspekty sociálního prostředí. (Výstup MÚ VIII-6-5/2.) Psychologický ústav ČSAV, Praha, 1985.
- E. Matoušková a kol.: Péče o urbanistickou a architektonickou úroveň prostředí. KTA VÚVA, Praha, 1986.

C. Ostatní práce přispívající k vědeckému rozvoji

- M. Sedláková: Psychologická charakteristika žáka. (spolu s J. Rychnovským a P. Novákem) Pedagogický institut, Ostrava, 1961 (studijní materiál).
- M. Sedláková: Stručný přehled anatomie a fyziologie nervové soustavy člověka. (spolu s J. Rychnovským) Pedagogický institut, Ostrava, 1961 (studijní materiál).
- M. Sedláková: K psychologii cizí řeči. Cizí jazyky ve škole 1963/64 (studijní materiál).
- M. Sedláková: Před XIX. mezinárodním kongresem psychologie. Psycholog v Československu 1969, 1-2.

D. Překlady odborných publikací

- F. Kerlinger: Základy výzkumu chování. (překlad kap. 15. - 19.) Praha, Academia, 1972.
- L. S. Vygotskij: Vývoj vyšších psychických funkcí (spolu s J. Průchou). Praha, SPN 1976.
- J. F. Herbart a jeho pedagogika. (Odborná supervize překladu z němčiny.) Praha, SPN 1977.
- A. N. Leonťjev: Činnost - vědomí - osobnost. (Spolu s J. Ondráčkovou a K. Rieglem.) Praha, Svoboda 1978.
- F. E. Vasiljuk: Psychologija pereživaniij. (Odborná supervize překladu z ruštiny.) Praha, Panorama 1989.
- E. Odborná hesla pro slovníky a encyklopedie Vypracování řady odborných hesel (cca 124) z psychologie pro MČSE, Praha, 1986-1988.

II. Publikační činnost od roku 1990

A. Původní publikované vědecké práce, učebnice a učební texty

a) publikace

- J. Hoskovec, M. Nakonečný, M. Sedláková: Psychologie XX. století. I. díl (Vysokoškolská skripta). Praha, Karolinum 1993, 1994, 2. přepracované vydání, Praha, Karolinum 1996, 1999.
- J. Hoskovec, M. Nakonečný, M. Sedláková²⁾: Psychologie XX. století. Knižní vydání. Praha, Karolinum 2002, 293 s.

b) statě ve sbornících

- M. Sedláková: Příspěvek k modelování přirozené inteligence prostřednictvím inteligence umělé. In: Filozofické, metodologické a společenské souvislosti umělé inteligence. Praha, Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV 1990, s. 110-127.
- M. Sedláková: Pojetí symbolu v soudobé kognitivní psychologii. In: Sborník: O symbolu v

- lidském vnímání, myšlení a vyjadřování. Praha, Filosofický ústav ČSAV 1992, s. 263-276.
- M. Sedláková: Perception elements in the formation of metaphors. In: *Development and Personality Formative Processes. Proc. of the 6th International Prague Conference.* Praha, PsÚ ČSAV 1992, s. 72-79.
- M. Sedláková: Pojetí mentálních modelů v kognitivní psychologii. In: *Sborník: Model a analogie ve vědě, umění a filosofii.* Praha, Filosofický ústav AV ČR 1994, s. 190-203.
- M. Sedláková: Pojetí mentálních modelů v kognitivní psychologii. In: *Sborník: Stachová, J. (Ed.): Model a analogie ve vědě, umění a filosofii.* Praha, Filosofický ústav AV ČR 1994, s. 190-203.
- M. Sedláková: Mentální reprezentace: formy, druhy a vlastnosti. In: *Sborník prací vydaný při příležitosti 75. výročí založení UTGM v Brně.* Brno, MU 1996, s. 37-46.
- M. Sedláková: Některé psychologické prekursory autistické osobnosti. In: *M. Svoboda (Ed.): Osobnost v dimenzích poruchové a neporuchové činnosti. (Sborník příspěvků z konference k nedožitým 90. narozeninám prof. PhDr. Roberta Konečného, CSc.)* Brno, MU 1996, s. 53-65.
- M. Sedláková: K možnostem integrace psychologického poznání. Diferenciace a integrace v psychologii. In: *Sborník prací z Psychologických dnů.* Praha, UK 1996, s. 7.
- M. Sedláková: K jubileu časopisu „Psychologie“. In: *L. Osecká, V. Smékal (Eds.): Sborník k 60. výročí časopisu Psychologie.* Vyškov, Educa Consulting 1996, s. 17-40.
- M. Sedláková: Život a dílo Vladimíra Tardyho. In: *D. Heller, M. Sedláková (Eds.): Psychologové profesoru Tardymu.* Praha, PsÚ AV ČR a Českomoravská psychologická společnost 1997, s. 9-35.
- M. Sedláková: Teorie mysli jako zdroj informací o kognitivní složce psychiky a interpersonálních vztahů. In: *M. Svoboda, M. Blatný (Eds.): Sociální procesy a osobnost.* Zprávy PsÚ AV ČR 4, 1998, 3, s. 20.
- M. Sedláková: Kuhnovo pojetí paradigmatu vědy a jeho implikace pro psychologickou metodologii. In: *D. Heller, M. Sedláková, L. Vodičková (Eds.). Kvantitativní a kvalitativní výzkum v psychologii.* Praha, PsÚ AV ČR a Českomoravská psychologická společnost 1998, s. 62-63.
- M. Sedláková: Zdroje pojetí mentální reprezentace v současné teorii mysli. In: *Kognitivne procesy, osobnosť a sociálně spravanie.* Bratislava, Košice, Ústav experimentálnej psychológie a Spoločenskovedný ústav SAV, 1998, s. 15.
- M. Sedláková: Tematizace obecně psychologické problematiky na stránkách časopisu *Studia psychologica*. In: *Kováč D. (Ed.): Naše vstupy do novodobého psychologického poznania v medzinárodnom kontexte.* Bratislava, Ústav experimentálnej psychológie SAV 1998, s. 19-32.
- M. Sedláková: Středoevropský kontext Rostoharova obecně psychologického učení. In: *Švancara, J. (Ed.): Mihajlo Rostohar (1878-1966) v tradici celostní a experimentální psychologie.* Sborník prací FF MU, P 3. Brno, MU 1999, s. 77 - 88.
- M. Sedláková: Mentální stavy: funkce jejich pojetí v identifikaci paradigmat současné kognitivní psychologie. In: *D. Heller, J. Šturma (Eds.): Psychologie pro třetí tisíciletí.* Praha, Testcentrum 2000, s. 61 - 65.
- M. Sedláková: Procesuální a systémový přístup ke studiu integrace osobnosti. In: *P. Macek, M. Šafářová (Eds.): Integrativní funkce osobnosti.* Brno, Masarykova univerzita 2000, s. 28-37.
- M. Sedláková: Mentální a folkový model psychiky. In: *I. Gillernová, V. Mertin (Eds.): Psychologické problémy člověka v měnícím se světě.* Praha, Karolinum 2001, s. 9-17.
- c) články v odborných časopisech**
- M. Sedláková: Studium významové struktury architektonického díla. *Výstavba a architektura*, 1992, s. 5-6.
- M. Sedláková: Analýza pojmu mentální reprezentace v soudobé psychologické teorii. *Československá psychologie*, 36, 1992, 4, s. 289-308.
- M. Sedláková: K významnému životnímu jubileu O. Kolaříkové, DrSc. *Československá psychologie*, 41, 1997, 2, s. 183-185.
- M. Sedláková: Charakteristika východisek, zdrojů a složek mentálního modelu mysli. *Bulletin PsÚ AV ČR*, 2, 1996, 5, s. 49-78.
- M. Sedláková: Mentální model: Vymezení pojmu, přehled a perspektiva výzkumu. *Bulletin PsÚ AV ČR*, 3, 1997, 3, s. 15-46.
- M. Sedláková: Mentální modelování v raném věku. Analýza rozporů v současné teorii mysli. *Bulletin PsÚ AV ČR*, 4, 1998, 1, s. 45-66.
- M. Sedláková: The Sources of Conceptions of Mental Representation in the Current Theory of Mind. *Studia psychologica*, 40, 1998, 4, s. 239-243.
- M. Sedláková: Aporia in the information-processing paradigm of contemporary cognitive psychology. *Studia psychologica*, 41, 1999, s. 274-279.
- M. Sedláková: Folková (laická) psychologie: její předmět, funkce a vztah k vědecké psychologii. *Československá psychologie*, 44, 2000, 5, s. 451-470.

M. Sedláková: Würzburgská škola: reinterpreta-
ce jejích výsledků z pozic současné kognitiv-
ní psychologie. Bulletin PsÚ AV ČR, 7, 2001,
1, s. 23-55.

M. Sedláková: Psychický obsah. (Obecně-psy-
chologické pojetí psychického obsahu). Bul-
letin PsÚ AV ČR, 7 2001, s. 57-70.

d) recenze

H. Mandl, H. Spada: Wissenspsychologie. Čes-
koslovenská psychologie, 35, 1991, 4, 347-
351.

K. Najder: Reprezentace i ich reprezentace.
Československá psychologie, 35, 1991, 6, 536-
537.

R. Jorna: Knowledge Representation and the
Symbol in the mind. Československá psycho-
logie, 36, 1992, 5, 467-468.

Y. Rogers, A. Rutherford, P. A. Bibby: Models
in Mind. Československá psychologie, 38,
1994, 6, 564-566.

B. Shanon: The Representational and the Pre-
sentational. Československá psychologie, 38,
1994, 5, 477-479.

J. Perner: Understanding the Representational
Mind. Československá psychologie, 39, 1995,
2, 183-184.

M. Bennett: The Child as Psychologist (An in-
troduction to Development of Social Cogniti-
on). Československá psychologie, 40, 1996,
5, 460-462.

R. P. Hobson: Autism and the Development of
Mind. Československá psychologie, 41, 1997,
2, 283-285.

N. Sheehy, A. J. Chapman, W. Candy (Eds.):
Biographical Dictionary of Psychology. Čes-
koslovenská psychologie 41, 1997, 5, 476-477.

S. Bem, H. Looren de Jong: Theoretical Issues
in Psychology. Československá psychologie
42, 1998, 4, 378-380.

W. Baumgartner, F.-P. Burkard, F. Wiedemann
(Hrsg.): Brentano Studien. Internationale Ja-
hrbuch der Franz Brentano Forschung. Band
7. Československá psychologie 43, 1999, 1,
90-93.

J. Wade, J. Brožek: Purkinje's Vision. Českoslo-
venská psychologie 45, 2001, 90.

E. Editorická činnost

D. Heller, M. Sedláková (Eds.): Psychologové
prof. Tardymu. Psychologický ústav AV ČR,
Praha 1997.

D. Heller, M. Sedláková, L. Vodičková (Eds.):
Kvantitativní a kvalitativní výzkum v psycho-
logii. Psychologický ústav AV ČR Praha 1999,
2001 (dotisk).

F. Přehled přednášek a referátů na konferen- cích a seminářích (od roku 1990)

M. Sedláková: Otázky teoretického pluralismu
v psychologii. (Sekce obecné a teoretické psy-
chologie ČMPS, 21. 6. 1990.)

M. Sedláková: Einfluss der deutschen experimen-
tellen Psychologie auf den Charakter der For-
schungstätigkeit der ersten Generation tsche-
chischer Psychologen. (Symposium 100 Jahre
Zeitschrift für Psychologie, 14.-18.7.1990).

M. Sedláková: Kritické zhodnocení vývoje psy-
chologie za 42 let u nás (se zvláštním zřete-
lem k obecné psychologii). Kolegium peda-
gogiky a psychologie ČSAV, 26. 9. 1990.

M. Sedláková: Perception elements in the for-
mation of metaphors. (6. pražská mezinárodní
konference, Praha 1991).

M. Sedláková: Rozpory v současných psycho-
logických teoriích mentální reprezentace. (Se-
minář Pedagogické fakulty UK, 11.9.1991).

M. Sedláková: Studium symbolu v psychologii.
(Interdisciplinární seminář: O symbolu v lid-
ském vnímání, myšlení a vyjadřování. Lanna,
5. – 7- 11 1991).

M. Sedláková: Techné synkritiké – necessary
precondition of forming ecological thinking.
Praga, duben 1992 (Konference k výročí J. A.
Komenského).

M. Sedláková: Verbálně zprostředkovaná men-
tální reprezentace světa: obsahová a procesu-
ální analýza. Přednáška v SAV, Bratislava (10.
12. 1992).

M. Sedláková: Mentální reprezentace na 25.
mezinárodním psychologickém kongresu v
Bruselu. (Seminář sekce obecné a teoretické
psychologie ČMPS).

M. Sedláková: Pojetí mentálních modelů v ko-
gnitivní psychologii. (Interdisciplinární semi-
nář: Model a analogie ve vědě, umění a filo-
sofii. Lanna, 2. – 3- 11. 1993).

M. Sedláková: Mentální modely. (Sekce obecné
a teoretické psychologie ČMPS a PsÚ AV ČR.
Praha, 15. 12. 1993).

M. Sedláková: Konstruktivismus v současné ko-
gnitivní psychologii. (Seminář - Pedagogická
fakulta UK 9. 12. 1993).

M. Sedláková: Kognitivní psychologie (Český
rozhlas, Rozhlasová encyklopedie výklado-
vých hesel, 1994).

M. Sedláková: Pojmotvorné procesy v kognitiv-
ní psychologii. (Seminář na Pedagogické fa-
kultě UK, 24. května 1994).

M. Sedláková: Mentální reprezentace: formy,
druhy a vlastnosti. (Česko-rakouský seminář
pořádaný při příležitosti 75. výročí založení
MU v Brně, 9. prosince 1994).

M. Sedláková: Mentální reprezentace druhého
řádu: teoretický a empirický výzkum. (Před-
náška 14. června 1995, kterou uspořádala sek-

- ce obecné a teoretické psychologie ČMPS ve spolupráci s Psychologickým ústavem AV ČR).
- M. Sedláková: Některé psychologické prekursory autistické osobnosti. (Konference k nedožitým devadesátinám prof. Dr. R. Konečného – Brno, FF MU, 25. září 1996).
- M. Sedláková: K možnostem integrace psychologického poznání. (Přednáška na PD ČMPS, Praha, FTVS UK, 21. června 1996).
- M. Sedláková: Život a dílo Vladimíra Tardyho. (Přednáška na konferenci k nedožitým devadesátinám prof. RNDr. et PhDr. Vladimíra Tardyho – FÚ AV ČR, 17. října 1996).
- M. Sedláková, D. Heller: Srovnání Rostoharových pojmů se systémem pojmů gestaltistů. (Přednáška při příležitosti 30. výročí smrti prof. M. Rostohara. Lublaň, 27.-29. září 1996).
- M. Sedláková: Mentální modely. (Přednáška, kterou uspořádala sekce obecné a teoretické psychologie s Psychologickým ústavem AV ČR v roce 1997).
- M. Sedláková: Tematizace obecně psychologické problematiky na stránkách časopisu *Studia psychologica*. (Vyžádaná přednáška na semináři „Čtyřicáté výročí časopisu *Studia psychologica*“ – Bratislava, 30. září 1998).
- M. Sedláková: Teorie mysli jako zdroj informací o kognitivní složce psychiky a interpersonálních vztahů. (Přednáška na semináři Sociální procesy a osobnost. – Brno, 2. října 1998).
- M. Sedláková: Zdroje pojetí mentální reprezentace v současné teorii mysli. (Přednáška na semináři Kognitivní procesy, osobnost a sociálně správanie. Bratislava – Košice, Ústav experimentálnej psychológie SAV, 1. října 1998).
- M. Sedláková: Kuhnovo pojetí paradigmatu vědy a jeho implikace pro psychologickou metodologii. (Přednáška na PD v Olomouci, PU Olomouc, 11. září 1998).
- M. Sedláková: Rozpory v informačním paradigmatu současné kognitivní psychologie. (Vyžádaná přednáška – seminář Teoretické a metodologické problémy psychologie. Bratislava, SAV, 7. září 1999).
- M. Sedláková: Mentální stavy: funkce jejich pojetí v identifikaci paradigmat současné kognitivní psychologie. (Poster – PD, 7.-9. 9. 2000, Olomouc).

Poznámky

1)

- M. Sedláková: Pozornost. Praha, SPN, 1977, s. 259-27.
- M. Sedláková: Pozornost. (2. vyd) Praha, SPN, 1987, s. 267-282.
- M. Sedláková: Představy a obrazotvornost. Praha, SPN, 1977, s. 274-289.
- M. Sedláková: Představy a obrazotvornost. (2. vyd.) Praha, SPN, 1987, s. 283-298.

2)

- M. Sedláková (spolu s J. Linhartem): Čítí a vnímání. Praha, SPN, 1977, s. 169-214.
- M. Sedláková (spolu s J. Linhartem): Čítí a vnímání (2. vyd.) Praha, SPN 1987, s. 176-221.
- M. Sedláková (spolu s J. Linhartem): Znakové procesy a psychologie řeči. Praha, SPN, 1977, s. 290-316.
- M. Sedláková (spolu s J. Linhartem): Znakové procesy a psychologie řeči. (2. vyd.) Praha, SPN, 1987, s. 299-325.

2)

Seznam kapitol:

- M. Sedláková: Americký strukturalismus. In: J. Hoskovec, M. Nakonečný, M. Sedláková: Psychologie XX. století, I. díl. Praha, Karolinum, 1996, s. 7-19.
- M. Sedláková: Informační paradigma v americké psychologii: kognitivní psychologie, kognitivní věda a konekcionismus. In: J. Hoskovec, M. Nakonečný, M. Sedláková: Psychologie XX. století, I. díl. Praha, Karolinum 1996, s. 107-138.
- M. Sedláková: Od raného behaviorismu k neo-behaviorismu. In: J. Hoskovec, M. Nakonečný, M. Sedláková: Psychologie XX. století, I. díl. Praha, Karolinum 1996, s. 27-48 (spolu s J. Hoskovcem).
- M. Sedláková: Od raného gestaltismu k neogestaltismu. In: J. Hoskovec, M. Nakonečný, M. Sedláková: Psychologie XX. století, I. díl. Praha, Karolinum, 1996, s. 49-72.